

dvbdebate.com facebook.com/dvb.debate Twitter@dvbdebate

“ဒီဗီဘီ ဒီဘိတ်”အခြေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို DVB Multimedia Group ကနေ အပတ်စဉ် စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးကာ ဒီဗီဘီ ရုပ်သံလိုင်းမှတစ်ဆင့် ထုတ်လွှင့်ပေးနေတာဖြစ်ပါတယ်။

DVB TV timetable

Sun	19:15	21:00	night repeat
Mon	10:15	15:15	21:00
Wed	10:15	15:15	21:00
Fri	10:15	15:15	21:00

DVB Debate ဟာ အတွေးမြင်အယူအဆများ ဖလှယ်ကာ လွတ်လပ်စွာ သဘောထားကွဲလွဲနိုင်ရန်၊ အပြန်အလှန်နားလည်မှုများ ဖန်တီးတည်ဆောက်ရန်၊ မြန်မာ့အနာဂတ်ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာများကို အဖြေရှာနိုင်စေရန်နှင့် လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားမှုတွေကို လက်ခံပေးနိုင်တဲ့ အခြေအတင်ဆွေးနွေးခြင်း ယဉ်ကျေးမှုပေါ်ထွက်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါတယ်။ အဖွဲ့အနေဖြင့် အခြား မီဒီယာများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲ အသင်းအဖွဲ့များကိုလည်း ယခုလို ပွင့်လင်းတဲ့ အခြေအတင်ဆွေးနွေးပွဲများမှာ ပါဝင်လာဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များ၊ သတင်းဓာတ်ပုံများနှင့် ကာတွန်းများကို ရုပ်သံရိုက်ကူးအပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီ ဒီဘိတ်၏ ဖေ့ဘုတ် စာမျက်နှာနှင့် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များမှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။ ပြည်တွင်းရှိ အခြေအတင်ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်များကို ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက်လည်း DVB Debate မှာ ရန်ပုံငွေများရှိပါကြောင်း အသိပေးလိုပါတယ်။

DVB DEBATE

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
“**Can federalism be a solution?**”
ဆိုတာပဲဖြစ်ပါတယ်။

- ❖ မှတ်ချက်ပြုလိုသည်များ၊ အကြံပေးလိုသည်များနှင့် မေးခွန်းများ မေးမြန်းလိုပါက ရုံးချိန်အတွင်း ၀၁ ၂၉၂၇၄၃ သို့ဆက်၍ဖြစ်စေ၊ debate@dvb.no သို့ဖြစ်စေ ဆက်သွယ်၍ အဖွဲ့ဝင်တဦးဦးထံသို့ မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။

This week's topic is FEDERALISM

Historical context:

၁၉၄၈ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးရပြီးချိန်ကစလို့ နိုင်ငံကိုဘယ်လိုတည်ဆောက်မလဲဆိုတာနဲ့ပတ်သက်လို့ သဘောထားကွဲလွဲခဲ့ပါတယ်။ ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်မှုအောက်ကနေ လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့တည်လှုပ်ရှားရာမှာ ၁၉၄၇ခုနှစ် အစောပိုင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုခေါင်းဆောင်တွေဟာ ပင်လုံစာချုပ်ကိုချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ စာချုပ်အရ သီးခြားကချင်ပြည်နယ်ထူထောင်ခွင့်နဲ့ တောင်တန်းဒေသက လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေအဖို့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရစေရမယ်လို့ ကတိပြုခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ၁၉၄၈ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်ပိုင်း အစိုးရက ဒီစာချုပ်ကိုလျစ်လျူရှုကာ ပေးထားတဲ့ကတိတွေကိုလည်း အကောင်အထည်ဖော်မပေးတော့ပါဘူး။ အဲဒီနှစ်မှာပဲ ကချင်တိုင်းရင်းသားတွေက ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ကချင်ပြည်နယ်ထူထောင်ခွင့်အတွက် အစိုးရကိုဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့တာကြောင့်မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပြည်တွင်းစစ် စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ စစ်အာဏာသိမ်းလိုက်ချိန်ကစလို့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ဟာ တိုင်းပြည်ပြိုကွဲမှုဆီကို ဦးတည်နိုင်တဲ့အတွက် အာဏာသိမ်းလိုက်ရတာဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပြီး အာဏာခွဲဝေကျင့်သုံးမှုကို အပြင်းအထန်ဆန့်ကျင်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းရဲ့ တော်လှန်ရေး ကောင်စီအလိုကျ အကောင်အထည်ဖော်ခွင့်ရသွားခဲ့ပါတယ်။ စစ်အစိုးရက ဘယ်လိုသီးခြားဖက်ဒရယ် အုပ်ချုပ်ခွင့်ကိုမှ အသိအမှတ်မပြုတဲ့အတွက် တိုင်းရင်းသားတွေက လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဆယ်စုနှစ်နဲ့ချီပြီးစစ်ဖြစ်အပြီးမှ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်တွေမှာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်တွေဟာ အစိုးရနဲ့ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးစာချုပ်တွေကို ချုပ်ဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အစိုးရက သူတို့ကိုပေးထားတဲ့ နိုင်ငံရေးရပိုင်ခွင့်တွေကတော့ ဘယ်တော့မှဖြစ်မလာခဲ့ပါဘူး။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်လောက်ထိ အစိုးရသစ်လက်ထက်မှာငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေကို စတင်နေပေမယ့် ဖက်ဒရယ်မူဝါဒကို တိုင်းပြည်က ခွဲထွက်မယ့်လမ်းစဉ်အဖြစ် မှတ်ယူနေဆဲပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အခုချိန်မှာ သမ္မတဦးသိန်းစိန်နဲ့ အခြားအစိုးရအဖွဲ့ဝင်တွေက ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဖက်ဒရယ်မူဝါဒကိုလက်ခံကြောင်းပွင့်လင်းစွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုလာတာမို့ နောက်ဆုံးမှာဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ဟာ ဖြစ်နိုင်မယ့်အလားအလာရှိလာပြီလို့ ဆိုရတော့မှာဖြစ်ပါတယ်။

Facts and Figures

- ပထမဆုံးပင်လုံသဘောတူစာချုပ်ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှာ ချုပ်ဆိုခဲ့ပြီးတိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတွေကို သီးခြားပြည်နယ်အဖြစ်ခွဲထွက်ပြီး ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရရှိစေရမယ်လို့ ကတိပြုခဲ့ပေမယ့် အကောင်အထည်ဖော်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါဘူး။
- ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကစလို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး နှစ်ပေါင်း ၆၆ နှစ်ကျော်ကြာခဲ့ပါတယ်။
- ၁၉၆၂ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း စစ်အာဏာရှင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းဟာ တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ အာဏာခွဲဝေကျင့်သုံးမှုကို အပြင်းအထန်ဆန့်ကျင်ခဲ့ပြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရပေါ်ထွန်းရေးကိုသာ ထောက်ခံခဲ့ပါတယ်။
- အဲဒီအချိန်က ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဆိုတာ အမည်ခံသက်သက်သာဖြစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမှာ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အဖြစ်ပြဌာန်းခဲ့ပါတယ်။

- ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ(၃၃၇)မှာ "နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းအားလုံးသည် တပ်မတော်၏ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင်ရှိရမည်။"လို့ ပြဌာန်းထားတဲ့အတွက်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းအားလုံးကို ဗဟိုအစိုးရစစ်တပ်ရဲ့လက်အောက်မှာထားမယ်ဆိုတဲ့ သဘော ပါပဲ
- ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားဖက်ဒရယ်ကောင်စီ(UNFC)ကို ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့မှာ တည်ထောင်ခဲ့ပါတယ်။

Points of view:

"လူတိုင်းကတော့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကို လိုချင်ကြတာပဲ။ လက်တွေ့ကြည့်ကြည့်ရင်လဲ ဒီအစိုးရက ၂၀၁၅ အထိပဲ အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာရှိတယ်။ ၂၀၁၅ မတိုင်ခင်မှာ ပြည့်ဝတဲ့ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနဲ့ ပတ်သက်လို့ သဘောတူညီချက်ရရှိခဲ့တာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီလမ်းကြောင်းအတိုင်း စလျှောက်သွားလို့တော့ ရနေပါပြီ။"လို့ Euro Burmaအဖွဲ့မှ ဒါရိုက်တာဟန်ယောင်ဝေးကပြောပါတယ်။

"ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုမရှိဘဲနဲ့တော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာငြိမ်းချမ်းရေးမရနိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အားလုံးနဲ့ တိုင်းရင်းသားနိုင်ငံရေးပါတီအားလုံးက ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု စနစ်ကို လိုလားနေပါတယ်။"လို့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုပါတီတည်ထောင်သူ စောသန်းမြင့်က ပြောပါတယ်။

"တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေရဲ့အခြေခံရပိုင်ခွင့်တွေနဲ့ မွေးရာပါအခွင့်အရေးတွေကိုသာ အပြည့်အဝအာမခံခွင့်ရင်တော့ ဒီနိုင်ငံကနေ ကျွန်တော်တို့ဘယ်တော့မှ ခွဲထွက်သွားမှာမဟုတ်ပါဘူး။ အကယ်၍သာ ကျွန်တော်တို့က တန်းတူညီမျှမှုနဲ့ ကိုယ့်ကြံမြှောက်ကိုယ်ဖန်တီးခွင့်ပေါ်အခြေခံပြီး စစ်မှန်တဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ရင် ဘယ်သူကမှ ကျွန်တော်တို့ခွဲထွက်သွားမလားလို့ စိုးရိမ်စရာ မလိုတော့ပါဘူး။"လို့UNFC အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း မွန်ခေါင်းဆောင် နိုင်ဟောင်ဆာက ဆိုပါတယ်။

"မြန်မာနိုင်ငံသာ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖြစ်သွားရင်ပြည်ထောင်စုအစိုးရနဲ့ကိုက်ညီတဲ့ ဖက်ဒရယ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေနဲ့ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေ ရှိလာတော့မယ်။ ဒါကို ဖက်ဒရယ်စနစ်ရဲ့ အခြေခံမူလို့ အသိအမှတ်ပြုရင် ဒါနဲ့ပတ်သက်တဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေရှိလာတော့မှာမဟုတ်သလို စိုးရိမ်စရာလဲ ရှိမှာမဟုတ်တော့ပါဘူး။"လို့ သမ္မတရုံးဝန်ကြီးဦးအောင်မင်းကပြောပါတယ်။

Information links:

- www.mmpeacemonitor.org
- www.euro-burma.eu
- www.facebook.com/burma.unfc
- www.burmalibrary.org
- www.myanmarpeace.org
- www.mod.gov.mm